

Γ ΛΥΚΕΙΟΥ ΜΕΡΟΣ Β

ΘΕΜΑ Δ 36.61

$$\alpha) f(x) \leq x + \frac{f(1)+f(-1)}{2} \stackrel{\text{θέτουμε } x=1}{\Rightarrow} f(1) \leq 1 + \frac{f(1)+f(-1)}{2} \Rightarrow$$

$$\Rightarrow 2f(1) \leq 2 + f(1) + f(-1) \Rightarrow f(1) - f(-1) \leq 2 \quad (1)$$

$$f(x) \leq x + \frac{f(1)+f(-1)}{2} \stackrel{\text{θέτουμε } x=-1}{\Rightarrow} f(-1) \leq -1 + \frac{f(1)+f(-1)}{2} \Rightarrow$$

$$\Rightarrow 2f(-1) \leq -2 + f(1) + f(-1) \Rightarrow 2 \leq f(1) - f(-1) \quad (2)$$

$$(1), (2) \Rightarrow f(1) - f(-1) = 2$$

$$\beta) \text{ Θεωρούμε την συνάρτηση } g \text{ με } g(x) = f(x) - x - \frac{f(1)+f(-1)}{2}.$$

Προφανώς είναι $g(x) \leq 0$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$

Η g είναι παραγωγίσιμη στο \mathbb{R} , με $g'(x) = f'(x) - 1$ (1)

$$\text{Παρατηρούμε ότι } g(1) = f(1) - 1 - \frac{f(1)+f(-1)}{2} = \frac{2f(1) - 2 - f(1) - f(-1)}{2} =$$

$$= \frac{f(1) - f(-1) - 2}{2} \stackrel{f(1)-f(-1)=2}{\Rightarrow} g(1) = 0$$

Οπότε ισχύει $g(x) \leq 0 \Rightarrow g(x) \leq g(1)$, για κάθε $x \in \mathbb{R}$. Επομένως η συνάρτηση g έχει ολικό ελάχιστο στο $x_0 = 1$, οπότε σύμφωνα με το **θεώρημα Fermat** θα

$$\text{ισχύει } \boxed{g'(1) = 0} \stackrel{(1)}{\Rightarrow} f'(1) - 1 = 0 \Rightarrow \boxed{f'(1) = 1}$$

Ομοίως

Παρατηρούμε ότι

$$g(-1) = f(-1) - 1 - \frac{f(1)+f(-1)}{2} = \frac{2f(-1) - 2 - f(1) - f(-1)}{2} = \frac{f(-1) - f(1) + 2}{2}$$

$$= -\frac{f(1) - f(-1) - 2}{2} \stackrel{f(1)-f(-1)=2}{\Rightarrow} g(-1) = 0$$

Οπότε ισχύει $g(x) \leq 0 \Rightarrow g(x) \leq g(-1)$, για κάθε $x \in \mathbb{R}$. Επομένως η συνάρτηση g έχει ολικό ελάχιστο στο $x_0 = -1$, οπότε σύμφωνα με το **θεώρημα**

$$\text{Fermat} \text{ θα ισχύει } \boxed{g'(-1) = 0} \stackrel{(1)}{\Rightarrow} f'(-1) - 1 = 0 \Rightarrow \boxed{f'(-1) = 1}$$

γ) Θεωρούμε την συνάρτηση h με $h(x) = f(x) - 1 - f(-1)$, $x \in [-1, 1]$

Η h είναι συνεχής στο διάστημα $[-1, 1]$ ως διαφορά συνεχών

$$\left. \begin{aligned} h(-1) &= \cancel{f(-1)} - 1 - \cancel{f(-1)} = -1 < 0 \\ h(1) &= f(1) - 1 - f(-1) \stackrel{\alpha) \text{ ερώτημα}}{=} 2 - 1 = 1 > 0 \end{aligned} \right\} \Rightarrow h(-1) \cdot h(1) < 0$$

Άρα σύμφωνα με το θεώρημα Bolzano η υπάρχει τουλάχιστον ένα $x_0 \in (-1, 1)$, τέτοιο ώστε $h(x_0) = 0 \Rightarrow f(x_0) - 1 - f(-1) = 0 \Rightarrow f(x_0) = 1 + f(-1)$

δ) Εφαρμόζουμε το θεώρημα μέσης τιμής για την συνάρτηση f στο διάστημα $[-1, x_0]$. Έχουμε

η f είναι συνεχής στο $[-1, x_0]$

η f είναι παραγωγίσιμη στο $(-1, x_0)$

Επομένως ισχύουν οι προϋποθέσεις του θεωρήματος μέσης τιμής οπότε

$$\text{υπάρχει τουλάχιστον ένα } \xi_1 \in (\alpha, x_0), \text{ τέτοιο ώστε } f'(\xi_1) = \frac{f(x_0) - f(-1)}{x_0 + 1} \quad (1)$$

Επίσης

εφαρμόζουμε το θεώρημα μέσης τιμής για την συνάρτηση f στο διάστημα $[x_0, 1]$. Έχουμε

η f είναι συνεχής στο $[x_0, 1]$

η f είναι παραγωγίσιμη στο $(x_0, 1)$

Επομένως ισχύουν οι προϋποθέσεις του θεωρήματος μέσης τιμής οπότε

$$\text{υπάρχει τουλάχιστον ένα } \xi_2 \in (x_0, 1), \text{ τέτοιο ώστε } f'(\xi_2) = \frac{f(1) - f(x_0)}{1 - x_0} \quad (2)$$

Άρα υπάρχουν $\xi_1, \xi_2 \in (-1, 1)$ με $\xi_1 < \xi_2$ τέτοια ώστε

$$f'(\xi_1) + f'(\xi_2) \stackrel{(1), (2)}{=} \frac{f(x_0) - f(-1)}{x_0 + 1} + \frac{f(1) - f(x_0)}{1 - x_0} =$$

$$= \frac{[f(x_0) - f(-1)](1 - x_0) + [f(1) - f(x_0)](x_0 + 1)}{1 - x_0^2} =$$

$$= \frac{\cancel{f(x_0)} - f(x_0)x_0 - f(-1) + f(-1)x_0 + f(1)x_0 + f(1) - f(x_0)x_0 - \cancel{f(x_0)}}{1 - x_0^2} =$$

$$\stackrel{\alpha) \text{ ερώτημα}}{=} \frac{f(-1)x_0 + f(1)x_0 + 2 - 2f(x_0)x_0}{1 - x_0^2} =$$

$$\stackrel{f(1)=2+f(-1), f(x_0)=1+f(-1)}{=} \frac{\cancel{f(-1)}x_0 + 2x_0 + \cancel{f(-1)}x_0 + 2 - 2x_0 - 2\cancel{f(-1)}x_0}{1 - x_0^2} =$$

$$= \frac{2}{1 - x_0^2}$$